

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts
เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ

อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562 เป็นกฎหมายหลักที่สำคัญ ในการจัดทำ ประมวล จริยธรรมของรัฐที่จะกำหนดหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติ อย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือ สำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำ ไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว โดยมาตรฐานทาง จริยธรรมตามมาตรา 5 ของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562 ประกอบด้วย

1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศอันได้แก่ ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่
3. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

โดยพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรมพ.ศ. 2562 ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ปฏิบัติงานใน หน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการ การเมือง ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือน กลาโหม ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและพนักงานรัฐสภา หักจิบ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และ ผู้ปฏิบัติงานในองค์การมหาชน หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่

จึงอาจกล่าวได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภทที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานทาง จริยธรรม พ.ศ. 2562 มีจำนวน 2,742,158 คน และมาตรา 8 กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทาง จริยธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ก.ม.จ. และมาตรา 13 (1) กำหนดให้ ก.ม.จ. มีหน้าที่และอำนาจในการ เสนอแนะ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริม

จริยธรรมภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา 258 ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (4) บัญญัติให้มีการปรับปรุงและพัฒนา การบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อ จูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงาน แต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและ กระทำ สิ่งที่ถูกต้องโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้น นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมาตรการคุ้มครอง ป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา ประมวล จริยธรรม เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่องค์กรกลาง บริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามมาตรา 6 แห่ง พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทาง จริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2563

คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ในฐานะองค์กรกลางบริหารงาน บุคคลของข้าราชการส่วนท้องถิ่น จึงจัดทำประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ใน การประพฤติปฏิบัติตนและรักษาคุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือในการปฏิบัติงานทั้งนี้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2567 มีดังนี้

1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ และการ ปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยถือประโยชน์ของประเทศชาติเป็น สำคัญ ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีและเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและ ตาม ทำนองคลองธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึกที่ดี
3. กล้าตัดสินใจ และยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้า
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิต สาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมและไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับ ผลประโยชน์อันเกิด จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลา และสถานการณ์คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมมั่น ในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้อง
6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติโดยการ ใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติศาสนา เพศ อายุสภาพร่างกาย สถานะทาง

เศรษฐกิจสังคมและต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่เอาอคติตำแหน่งหน้าที่ซึ่งอาจมีลักษณะเป็น การให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึง ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชน ด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้อแอ้ หรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิต อย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอน ทางศาสนามาใช้และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพ กฎหมายและมี วินัย

การจัดทำแนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ของบุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลภูพานนี้ ยังเป็นไปตามแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมและรูปแบบการขับเคลื่อน งานด้านการส่งเสริมจริยธรรม สำหรับ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่สามารถดำเนินการได้ทันทีและสร้างผลกระทบสูง (Quick Win) เป็นการสร้าง มาตรฐาน ทางจริยธรรม ภายในหน่วยงานของรัฐ โดยที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการจัดทำคู่มือ Dos & Don'ts เพื่อลด ความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทาและเป็นแนวทางง่าย ๆ ในการประพฤติตนทางจริยธรรม

1.2 วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างมาตรฐานทางจริยธรรม และเน้นการสร้างการรับรู้และเข้าใจมาตรฐาน ทาง จริยธรรม ประมวลจริยธรรม แก่บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลภูพาน

2.2 เพื่อใช้จริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการตัดสินใจและการประพฤติปฏิบัติตน แทนการใช้ดุลยพินิจในกรณีที่ไม่มีความขัดแย้งข้อบังคับอื่นใดสำหรับประกอบการพิจารณา เพื่อลดพฤติกรรม สีเทาที่เกิดขึ้น

2.3 เพื่อเสริมสร้างให้มาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม เป็นเครื่องมือ ในการแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดจากการให้คุณค่าทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้ไม่ซ้ำซ้อนซ้ำซาก

ส่วนที่ 2

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts

ของบุคลากรในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลภูหอตาม
ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

แนวทางการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน จริยธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ

ตามที่คณะกรรมการมาตรฐานงานบุคคลส่วนท้องถิ่นได้ออกประกาศ ก.ถ. เรื่อง กำหนด มาตรฐานกลางทางจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2565 เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือเป็นหลักการ แนวทางปฏิบัติและเป็นเครื่องกำกับความประพฤติตน

งานการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ จึงจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมของ พนักงาน ส่วนท้องถิ่น และพนักงานจ้าง ในลักษณะ Do's & Don't ที่ เข้าใจง่ายและมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติอยู่เพื่อ เป็นแนวทางในการนำไปใช้ และมีคำอธิบายให้ ชัดเจน และยกตัวอย่างการกระทำที่ควร ทำหรือไม่ควรทำในการปฏิบัติงาน โดยยึดมั่นในค่านิยมหลักของ มาตรฐานจริยธรรม ทั้ง 7 ข้อ ดังนี้

หลักการ/ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do's)	ข้อไม่ควรทำ(Don't)
1.ยึดมั่นในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	-ตระหนักและยึดมั่นใน หลักการ ปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	- แสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความ กตสันให้เพื่อนร่วมงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผู้ มีส่วนได้ส่วน เสียหรือผู้อื่นปฏิบัติตาม ความต้องการของตน - ปล่อยปละละเลยหรือ เพิกเฉยเมื่อพบเห็น ว่ามีกร กระทำที่ไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระ มหากษัตริย์ -ทุจริตต่อหน้าที่ ไม่ประพฤติตนอยู่ใน ความถูกต้อง
2.ซื่อสัตย์ สุจริตสำนึกที่ดี และ รับผิดชอบต่อหน้าที่	- การปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องตัดสินใจด้วย ความถูกต้อง ตามระเบียบกฎหมายที่ถูกต้อง	

หลักการ/ค่านิยม

3.กล้าตัดสินใจแลกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้อควรทำ (Do's)

- ตระหนัก และยึดมั่นในคุณ ความดีและ
ประพฤติปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับคำสอน
หรือ หลักปฏิบัติของศาสนาและให้
เหมาะสมในฐานะที่เป็น ข้าราชการ

- ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลัก ความถูกต้อง
ตามหลักกฎหมายหลักวิชาการ และแนว
ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

- ปฏิบัติหน้าที่โดยกล้าแสดง ความ
คิดเห็นหรือทักท้วงเมื่อ พบว่ามีกร
กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

หน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความ เสียหายที่
อาจจะเกิดขึ้นต่องาน ต่อองค์กรต่อรัฐบาล
ต่อ ประชาชนหรือต่อประเทศชาติ

ข้อไม่ควรทำ (Don't)

- ประพฤติปฏิบัติตนตามความพึงพอใจส่วนตัว
โดยไม่คำนึงถึง หลักคำสอนของศาสนา หรือ
ความเหมาะสมในการเป็น ข้าราชการที่ดี

- ปล่อยปละละเลยหรือ เพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่า
มีการ กระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่
ด้วยความล่าช้าไม่ โปร่งใส

4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ

- ตระหนักในบทบาทหน้าที่ รับผิดชอบทั้งในหน้าที่ราชการที่ดีและข้าราชการที่ดี

- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รอบคอบรวดเร็ว เต็มกำลัง ความสามารถและกล้า รับผิดชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้ง พร้อมรับการตรวจสอบจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบ

- เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน

- ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ยอมรับ หรือ ดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน

- กระทำการอันเป็นการ ก่อให้เกิด ความเคลือบแคลง สงสัยว่าเป็น การเอื้อประโยชน์ โดยมีขอบให้ ตนเอง หรือ บุคคลอื่น

- ใช้อำนาจหน้าที่ตำแหน่ง กลั่นแกล้ง ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย

หลักการ/ค่านิยม

5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อควรทำ (Do's)

- ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึง ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อให้ ก้บังงานบรรลุ เป้าหมาย อย่างดีที่สุด

- รักษาและพัฒนามาตรฐาน การทำงานที่ดี เพื่อเพิ่ม ศักยภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

- ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความเป็น ธรรมที่มีผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆจะได้รับทั้งทางตรง และทางอ้อม

- ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ มาติดต่อราชการ ด้วยอัธยาศัยที่ดี สุภาพและ สร้างความประทับใจแก่ ประชาชนผู้ขอมารับบริการ ด้วยน้ำใจ จริง

- ตระหนัก เคารพ และปฏิบัติหน้าที่ ตามที่กำหนดใน รัฐธรรมนูญในฐานะ ประชาชน ชาวไทย

- ปฏิบัติหน้าที่ในความ รับผิดชอบให้ เป็นไปตามที่ รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ที่ เกี่ยวข้องกำหนด และทักท้วงเมื่อพบว่ามี การกระทำที่ไม่ สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อไม่ควรทำ (Don't)

- ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ ความสำคัญ กระบวนการที่ เรียบหรือกฎหมายไม่ได้ กำหนดไว้จนไม่คำนึงถึง

ผลสำเร็จของงาน

- ปล่อยปละละเลยหรือ เพิกเฉยเมื่อพบเห็น ว่ามีการ ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็ม ความสามารถที่มี อยู่หรือตาม มาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติหรือ ตามความพึงพอใจส่วนตัว

- ปฏิบัติหน้าที่โดยนำความเชื่อส่วนตัวทาง การเมืองมาใช้ใน การเลือกปฏิบัติราชการใน เรื่องต่างๆ

- แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่ คำนึงถึงหน้าที่ความ รับผิดชอบในฐานะ ที่ ข้าราชการที่ต้องมีความเป็น กลางทาง การเมือง

- มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่ ปล่อยปละ ละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามี การ เลือก ปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

- ใช้ช่องว่างของกฎหมาย/ ระเบียบกระทำ การอันเป็นการ ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการไม่ซื่อสัตย์สุจริต

หลักการ/ค่านิยม

7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษา
ภาพลักษณ์ของทางราชการ

ข้อควรทำ (Do's)

- ประพฤติปฏิบัติตนและ ปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลจริยธรรม
- ไม่กระทำการใดๆอันอาจนำ ความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการ
- ตักเตือนข้าราชการหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐหากพบเห็นว่ามีพฤติกรรมเป็นการทำลาย ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของราชการ
- ตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองอยู่ในฐานะข้าราชการต้องดำรง ตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีรักษา ชื่อเสียงภาพลักษณ์ของข้าราชการและส่วนราชการ ของตน

ข้อไม่ควรทำ (Don't)

- กระทำการละเว้นหรือละเมิดทั้ง กฎหมายทั้งในการปฏิบัติ ราชการ และการดำเนินชีวิตส่วนตัวปล่อยปละละเลยหรือ เพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีกร กระทำที่เป็นการละเว้น